

سیاست خارجی چین و جایگاه افغانستان در آن

علی قادری

حضور ایالات متحده آمریکا در افغانستان عامل دیگری شده است که چین در افغانستان به عنوان یک بازیگر سیاسی حضور داشته باشد در صورت ممکن سطح بین الملل بر ایالات متحده آمریکا فشار وارد نماید. باور نگارنده، افغانستان جایگاه مهم در سیاست خارجی چین دارد، اما لازم است که نخبگان سیاسی ما این مهم را درک نماید و بتواند میزان دو ابر قدرت به شکل اساسی بازی نماید و از دو جانب منافع خود را دنبال نماید. در صورت که نخبگان سیاسی افغانستان نسبت به دگرگونی سیاست خارجی چین بی تفاوت باشد؛ بازی او قدرت در افغانستان می تواند هزینه های را برای افغانستان به وجود آورد.

بنابراین، در سال های اخیر دگرگونی در سیاست خارجی چین به وجود آمده است. این دگرگونی در راستای مطرح نمودن چین به عنوان یک بازیگر سیاسی در کنار بازیگر اقتصادی است. افزایش بودجه نظامی چین در هر سال بیانگر آن است که در آینده چین با استفاده از توان نظامی خود منافع سیاسی خود را گسترش دهد.

با این عهده دارد در آینده می تواند کنترل این بندر به دست گیرد و مهمترین نقش ممکن را بازی نماید. اما، چین در ساخت بندر گوادر با مشکلات زیادی مواجه بوده است. کشور های عربی به خاطر حفظ بازار دریایی، ایالات متحده آمریکا و کشورهای غربی به خاطر جلوگیری از رشد اقتصادی پاکستان، ایران به خاطر کاهش نقش خود در منطقه به دنبال تخریب بوده است. چین با مشکلات که در ساخت بندر گوادر مواجه شد در صدد آن برآمد تا از طریق بازی سیاسی به اهداف خود دست یابد به همین خاطر، در سال ها اخیر سعی نموده است در معادلات سیاسی حضور داشته باشد.

از آنجایی که افغانستان همسایه چین است و در عین حال، افغانستان می تواند یکی از بازار های اقتصادی چین در منطقه باشد و در کنار اینکه افغانستان می تواند در ثبات سیاسی در منطقه نقش اساسی داشته باشد، چین در صدد آن برآمده است تا یکی از بازیگران سیاسی در افغانستان باشد. در کنار این مسئله،

به همین خاطر، چین برای برداشتن این موانع در صدد آن برآمده است تا یک بازیگر سیاسی شود و با دولت و گروه های مختلف وارد معامله و داد و ستد شود. چین به این نتیجه رسیده است که منافع اقتصادی جدای از منافع سیاسی نیست. بلکه این دو مکمل همدیگر است. موفقیت در عرصه اقتصادی بدون بازی سیاسی و با کاربرد ترغیب های سیاسی ممکن نیست. به همین خاطر، چین در صدد آن است تا تعاملات سیاسی خود را با کشور ها بیشتر نماید.

مسئله دیگر که باعث بازنگری و دگرگونی در سیاست خارجی چین شده است چرخش در اقتصاد منطقه بوده است. چین از طریق بندر گوادر پاکستان در صدد آن است تا بخش از سرمایه های کشور های مختلف را در بندر گوادر بکشد. زیرا، بندر گوادر برای چین نزدیک تر از دبی است. از آنجایی که جنوب شرق آسیا در سال های اخیر رشد اقتصادی قابل ملاحظه داشته است بندر گوادر به خاطر نزدیکی می تواند سبب جذب سرمایه های زیادی می شود. از آنجایی که چین ساخت این بندر

دنبال بازی سیاسی نیز برآمده است. بازی سیاسی چین در حد اقل در دو دهه اخیر بر محور منافع اقتصادی تعریف می شد. بازی چین در قبال مسئله هسته ای ایران و کره شمالی صرف به خاطر منافع اقتصادی شان بوده است. در سال های اخیر، چین بازی سیاسی خود را تنها بر محور منافع اقتصادی تعریف نمی کند. بلکه در کنار منافع اقتصادی مسائل دیگری نیز هست. بنابراین، این مهمترین تغییرات در سیاست خارجی چین می باشد.

این دگرگونی همراه بوده است با افزایش بودجه نظامی چین. بنابراین، در دراز مدت چین در نظر دارد با رشد توانایی و افزایش ظرفیت نظامی خود بازی سیاسی خود را در کشور های مختلف بازنگری نماید. اما آنچه به افغانستان مربوط می شود این است که چین دگرگونی های در روابط خود با افغانستان به وجود آورده است. در زمان ریاست جمهوری رئیس جمهور کرزی، چین تنها به دنبال استخراج منابع طبیعی افغانستان بود. مس عینک کلان ترین منابع طبیعی افغانستان به چین واگذار شد. چین البته از طریق مزایه استخراج منابع مس عینک را به دست آورد. در روی کار آمدن حکومت جدید و سفر اشرف غنی احمدزی اما، دگرگونی در روابط این دو کشور به وجود آمد. چین برای اولین بار، موافقت کرد که به افغانستان کمک های مالی نماید. قرارداد های در بخش های مختلف میان دو کشور به امضا رسید. این بیانگر آن است که چین خواهان بازی در عالم سیاست افغانستان است. چین حد اقل می خواهد به عنوان یک بازیگر در کنار کشور های مختلف در افغانستان نقش بازی کند.

در کنار افزایش بودجه نظامی چند مسئله باعث شده است که چین در سیاست خارجی خود بازنگری نماید. مهمترین مسئله این است که چین در استخراج منابع در کشور های جهان سوم با موانع امنیتی مواجه بوده است. این موانع امنیتی باعث کندی کار در استخراج منابع شده

چین یکی از ابر قدرت ها در سطح بین الملل محسوب می شود. اگر چه چین همانند ایالات متحده آمریکا ابر قدرت چهار بعدی نیست اما چین در عرصه اقتصادی، تکنولوژیک و فرهنگی رشد قابل ملاحظه نموده است. بنابراین، می توان گفت که چین یکی از ابر قدرت های سه بعدی در سطح بین الملل محسوب می شود. چین اما، در عرصه نظامی نیز رشد نموده است. در سال های اخیر بودجه نظامی چین رو به افزایش بوده است. در عین حال، چین به ثبات اقتصادی دست یافته است. بنا به گزارش ها، رشد اقتصادی چین سالانه ۸ درصد تخمین زده شده است و این رشد برای سال های متعددی به صورت ثابت پیش شده است. بنابراین، در آینده چین می تواند به عنوان یک ابر قدرت چهار بعدی همانند ایالات متحده آمریکا در سطح بین الملل مطرح شود. با این دگرگونی، چین دگرگونی تغییرات در سیاست خارجی خود نیز به وجود آورده است. در زیر سعی می شود دگرگونی روابط خارجی چین و جایگاه افغانستان در سیاست خارجی چین را به بررسی بگیرد.

در سال های گذشته، چین در کشور های مختلف به دنبال منابع طبیعی و فروش محصولات خود بوده است. چین با کشور های که منابع طبیعی فراوان داشته است تنها به دنبال استخراج منابع آن کشور ها بوده است. روابط چین با این کشور ها محدود به همین مسئله می شد. روابط خارجی چین با کشور های دیگر اما، خلاصه به روابط اقتصادی می شد. اهمیت اساسی برای چین فروش محصولات شان در کشور های مختلف بود. رشد اقتصادی، پیشرفت های تکنولوژیک باعث شده است که چین دگرگونی های در سیاست خارجی خود به وجود آورد. اولین دگرگونی در سیاست خارجی چین برقراری روابط سیاسی و دیپلماتیک با کشور های مختلف می باشد. بدین معنی که چین در کنار بازی اقتصادی در منطقه و سطح بین الملل به

سیاست تغییر چهره ها

محمد رضا هویدا

اوایل ماه میزان سال روان خورشیدی، مدتی پس از تشکیل دولت وحدت ملی، رئیس جمهوری فرمانی را صادر کرد بدین قرار: به تاسی از حکم فقره ۱۳ ماده ۶۴ قانون اساسی افغانستان و به منظور جلوگیری از سکنتگی در کار وزارت ها و ادارات مستقل جمهوری ۱.۱. مرانوب آتی منظور است: همه وزرای کابینه و رؤسای ادارات مستقل قبلی، الی تقرر وزرا و رؤسای ادارات مستقل جدید، از امور وزارت ها و ادارات مربوط سرپرستی نمایند: همه وزارت ها و ادارات مستقل جمهوری ۱.۱. الی تعیین وزرای جدید و رؤسای ادارات مستقل جدید، از هر گونه مقرری و انفکاک کارکنان خویش، جدا خودداری نمایند.

همچنین رئیس جمهوری، با سفر به ولایت هرات، پیش از سی تن از مقامات و مسئولین هرات به شمول رئیس سازمانی، فرماندهان امنیه همه ولسوالی ها، شماری از کارمندان گمرک و شمار دیگر از کارمندان ادارات محلی هرات را برکنار کرد. روز گذشته نیز وزارت داخله آمربانیه تمامی حوزه های پولیس در کابل و شماری دیگری از مسئولین کنگد های امنیتی در کابل را برکنار کرد و به جای آنها افراد دیگری را مقرر نمود. در عین حال رؤسای جمهوری و اجرائیه و معاونان شان در تاریخ هفت میزان مراسم تحلیف را به جای آوردند، و از آن زمان قرار شد که در مدت کوتاهی اعضای کابینه به پارلمان معرفی شوند، امری که ماه ها به طول انجامید تا سرانجام بعد از حدود سه و نیم ماه، سرانجام رئیس جمهوری نامزد وزیران کابینه را به پارلمان معرفی کرد.

افراد معرفی شده برای ۲۵ وزارت و دو ریاست مستقل بودند که در نهایت تنها هشت تن رای اعتماد گرفتند و در تاریخ ۱۲ دلو امسال مراسم تحلیف به جا آوردند و به کار آغاز نمودند. آنچه در بالا ذکر شد، می رساند که دولت مردان افغانستان برای تغییر در وضعیت موجود به تغییر افراد معتقد هستند. آنان کمتر به تغییر سیستم باور دارند و بدین جهت همواره به جایجایی افراد دست می زنند. جایجایی هایی گروهی، شیوه ای است که در حکومت جدید بارها اتفاق افتاده است. از دفاتر مقامات عالی رتبه دولت گرفته تا عزل و نصب های ده ها تن در یک ولایت و عزل و نصب ده ها تن در مربوطات یک وزارت در چند ماه گذشته به مراتب انجام شده است.

آنچه ذهن شهروندان عادی را می آزارد این است که این عزل و نصب ها به چه هدفی می باشند؟ معمولا دولت و دولت مردان این عزل و نصب ها را برای بهبودی اوضاع امنیتی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی انجام می دهند. و اگر این چنین باشد، چرا یک قاعده و نورم و معیار برای عزل و نصب و عزل و نصب های دولت ها کار کدهای مسئولان و مدیران دولتی ساخته نمی شود که بر اساس آن همه عزل و نصب ها شفاف باشد. در این صورت مردم هم می توانند با نظارت بر کارکرد مسئولان، نسبت به آنها فضاوت نمایند.

آنچه در حکومت های گذشته نیز رواج داشته، جایجایی مسئولان از یک ولایت به ولایت دیگر یا از یک پست به پست دیگر بوده است. معیار جایجایی ها نیز مشخص نبوده است و اکنون نیز معیار عزل و نصب ها مشخص نیست. اگر معیارها مشخص باشد افراد تازه معرفی شده نیز می توانند محک بخورند.

اما در بخش دیگر، دولت را باید در یک گل تصور کرد، که از اجزاء به هم پیوسته به وجود آمده است. نمی توان دولت را به صورت جزء جزء در نظر گرفت. ماه ها دولت با سرپرست ها اداره شده است. ولایت ها، ادارات مستقل، وزارت خانه ها با سرپرست ها اداره شده اند. حکومت وحدت ملی نتوانسته تا وزارت خانه ها و مسئولان عالی رتبه دولتی در مرکز و ولایات را تکمیل کند. در پایان باید گفت که حکومت باید به دنبال تغییر در سیستم باشد نه تغییر افراد.

سیستم باید بتواند با فساد اداری مبارزه کند، افراد را مسئول و پاسخگو بسازد، معافیت از قانون را به حد اقل برساند، مکلفات و مجازات را دقیق بسازد. اگر سیستم سالم ایجاد نشود، هیچ تغییری راه به جایی نخواهد برد. در نبود سیستم سالم، سرمایه های ملی به تاراج برده می شود و افراد بر اساس روابط بر پست های بالا تکیه می زنند و صدای ستم دیدگان به جایی نمی رسد.

هشت نوآوری برای بهبود شرایط مکتب

ترجمه: آریا نوری

« کلاس دگرگون شده » برای اولین بار در ایالات متحده مطرح شد. مطابق این شیوه ی تدریس ، معلم ویدئویی ۵ تا ۱۰ دقیقه ای را که درس را در آن به خوبی توضیح داده در اختیار دانش آموزان قرار می دهد ، ایشان ویدئو را در خانه تماشا می کنند و به کلاس می آیند. سر کلاس درس معلم تنها چند دقیقه را صرف دور می طلب می کند و سپس با گروه بندی دانش آموزان از آن ها می خواهد تا به حل تمرین بپردازند.

آموزگارگان حضور گسترده ای در این کشور داشتند ، مدیران و ناظران نیز سهم عدیده ای در آن ایفا کرده و نه تنها به بررسی بهترین شیوه های تدریس ، که به بررسی بهترین راه های برقراری رابطه با دانش آموزان و والدین ایشان پرداختند. حال به بررسی هشت مورد از راهکارهای ارائه شده توسط خود معلمان و مدیران مکتب می پردازیم :

۱. تغییر فضای صنف زمانی که دانش آموزان مکتب ابتدایی تحصیلی سنال جدید وارد صنف های درس شدند ، با صحنه ی بسیاری عجیبی رو به رو شدند. صنف های آن ها کاملاً خالی بود ، نه میز معلم در کلاس بود ، نه چوکی برای دانش آموزان و نه حتی کوچکترین نقشه یا کاغذی که به دیوار آویزان شده باشد ... روز های اول دانش آموزان خیلی راحت روی زمین و گرد هم نشستند و کتاب های خود را جلوی پایشان گذاشتند ، اما پس از مدتی ایشان از شرایط دشوار آموزشی مکتب این کشور در اولین اقدام عملی خود اصل را بر این مسئله بنا نهاد که آزادی عملی بسیاری بیشتری باید به مقامات هر محل و حوزه اعطا شود چرا که ایشان اساسی ترین نقش ، مدیر یک مکتب ی راهنمایی و نگارنده ی کتابی در این حوزه در مورد علل پیشرفت نظام آموزشی فلند می نویسند :

« در فلند معلمان از آزادی عمل گسترده ای برخوردارند و اختیار تام به ایشان اعطا شده تا روش های تدریس جدید خود را بر مبنای نوآوری در صنف اجرا کنند. در این کشور نه تنها احترام بسیاری برای معلمان قائلند ، بلکه نظرات ایشان را نیز بسیار مهم می نگارند.»

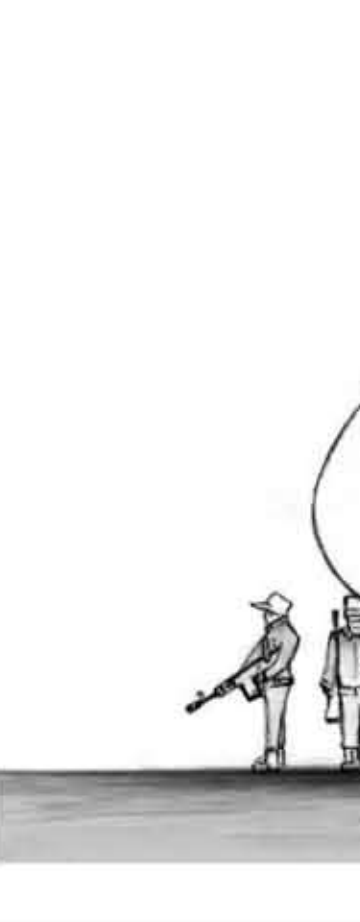
شاید مشکل اصلی فرانسه در آن باشد که وزارت معارف این کشور هنوز نتوانسته آنطور که شایسته است آزادی عمل مناسبی را به بیش از ۸۴۲ هزار معلم خود اعطا کند. مسئولان این وزارت خانه معتقدند در صورت اعطای آزادی عمل بیش از حد به معلمان سبب شکل گیری تفاوت بیش از حد در نحوه ی تدریس و آموزش دانش آموزان شده و همین مساله ممکن است به صورت غیر مستقیم اصل برابری جمهوری فرانسه را با خطر مواجه کند. اما از مدتی پیش تا کنون شرایط اندک اندک دستخوش تغییر شده است ... چک لان) وزیر معارف فرانسه در فاصله ی سال های ۱۹۹۲-۱۹۹۳ . وی همچنین در فاصله ی سال های ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۶ و ۱۹۸۸ تا ۱۹۹۲ بر سرستد وزارت فرهنگ این کشور تکیه زده بود. در سال ۲۰۰۰ نهادی تحت عنوان شورای ملی نوآوری (le Conseil national de l'innovation) را تاسیس کرد ، ابتکاری که بعد ها به دست فراموشی سپرده شد. با شکل گیری این شورا و تشکیل جلسات آن ، معلمان این امکان را پیدا کردند تا نوآوری های خود در شیوه ی تدریس را در اختیار همکارانشان بگذارند و از طرفی بستری مناسب به دست بیاروند تا بتوانند شیوه های جدید خود را آزمایش کنند ، بدین سان در مدت زمان اندکی بیش از ۲۵۰۰ شیوه ی جدید تدریس به منصفه ی آزمایش و اجرا درآمد. نه تنها

نهاد مکتب در فرانسه بر خلاف آنچه که بسیاری تصور آن را دارند ، هنوز زنده است! این نهاد با وجود مشکلات موجود همچنان بستری پویا و مناسب برای نوآوری به حساب می آید. روز به روز بر تعداد آموزگاران که روش های جدیدی را برای کمک به دانش آموزان خود ابداع می کنند افزوده می شود.

وئسان پئیسون (Vincent Peillon) ، وزیر معارف فرانسه در فاصله ی سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ ، مجموعه ای از قوانین و احکام را در قالب ۳۰ صفحه و ۸۹ بند ، برای بازسازی نهاد آموزش و پرورش کشورش ارائه داد. با وجود اصول جالب توجهی که در این مجموعه گنجانده شده بود ، در نهایت گروهی از کنشگران عرصه ی آموزشی به آن با بدبینی و شک نگاه کردند. با وجود آنکه از سال ها پیش تا کنون هر شخصی که بر مسند وزارت معارف فرانسه تکیه می زند فواتین مورد نظر خود را به منصفه ی اجرا در می

نهاد مکتب در فرانسه بر خلاف آنچه که بسیاری تصور آن را دارند ، هنوز زنده است! این نهاد با وجود مشکلات موجود همچنان بستری پویا و مناسب برای نوآوری به حساب می آید. روز به روز بر تعداد آموزگاران که روش های جدیدی را برای کمک به دانش آموزان خود ابداع می کنند افزوده می شود.

وئسان پئیسون (Vincent Peillon) ، وزیر معارف فرانسه در فاصله ی سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ ، مجموعه ای از قوانین و احکام را در قالب ۳۰ صفحه و ۸۹ بند ، برای بازسازی نهاد آموزش و پرورش کشورش ارائه داد. با وجود اصول جالب توجهی که در این مجموعه گنجانده شده بود ، در نهایت گروهی از کنشگران عرصه ی آموزشی به آن با بدبینی و شک نگاه کردند. با وجود آنکه از سال ها پیش تا کنون هر شخصی که بر مسند وزارت معارف فرانسه تکیه می زند فواتین مورد نظر خود را به منصفه ی اجرا در می

نهاد مکتب در فرانسه بر خلاف آنچه که بسیاری تصور آن را دارند ، هنوز زنده است! این نهاد با وجود مشکلات موجود همچنان بستری پویا و مناسب برای نوآوری به حساب می آید. روز به روز بر تعداد آموزگاران که روش های جدیدی را برای کمک به دانش آموزان خود ابداع می کنند افزوده می شود.

وئسان پئیسون (Vincent Peillon) ، وزیر معارف فرانسه در فاصله ی سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ ، مجموعه ای از قوانین و احکام را در قالب ۳۰ صفحه و ۸۹ بند ، برای بازسازی نهاد آموزش و پرورش کشورش ارائه داد. با وجود اصول جالب توجهی که در این مجموعه گنجانده شده بود ، در نهایت گروهی از کنشگران عرصه ی آموزشی به آن با بدبینی و شک نگاه کردند. با وجود آنکه از سال ها پیش تا کنون هر شخصی که بر مسند وزارت معارف فرانسه تکیه می زند فواتین مورد نظر خود را به منصفه ی اجرا در می

نهاد مکتب در فرانسه بر خلاف آنچه که بسیاری تصور آن را دارند ، هنوز زنده است! این نهاد با وجود مشکلات موجود همچنان بستری پویا و مناسب برای نوآوری به حساب می آید. روز به روز بر تعداد آموزگاران که روش های جدیدی را برای کمک به دانش آموزان خود ابداع می کنند افزوده می شود.

روزنامه افغانستان The Daily Afghanistan

مدیرمسئول: محمد رضا هویدا

سرمدیر: حقیقت الله زکی

کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی

مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

روزنامه Outlook AFGHANISTAN

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پستی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com

Email: thedailyafghanistan@yahoo.com